

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Laulības Šķiršana Un Laulāto Atšķiršana](#) > Croatia

Laulības šķiršana un laulāto atšķiršana

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Lai tiesa varētu izdot lēmumu par laulības šķiršanu, pilnvarotajai personām vai personām (*locus standi*) ir jāuzsāk attiecīga tiesvedība (civila vai bezstrīdus) par laulības šķiršanu atbilstoši Ģimenes tiesību likuma (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis)* Nr. 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 un 156/2023) 50., 369. un 453. panta noteikumiem. Ja laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns, pieteikumam par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata jāpievieno attiecīgie pamatojošie dokumenti (ziņojums par obligātajām konsultācijām un vecāku kopīgās aizgādības plāns — Ģimenes tiesību likuma 55. pants saistībā ar 456. pantu). Līdzīgus noteikumus piemēro, ja laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns un tikai viens no laulātajiem iesniedz prasību par laulības šķiršanu (ziņojums par obligātajām konsultācijām — Ģimenes tiesību likuma 57. pants saistībā ar 379. pantu).

Tādējādi, pirms iesniegt tiesā kopīgu pieteikumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata vai kāds no laulātajiem iesniedz prasību par laulības šķiršanu, laulātajiem, kuriem ir kopīgi nepilngadīgie bērni, ir jāpieprasa obligātās konsultācijas Horvātijas Sociālā darba institūta (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) reģionālajā birojā, kuram ir teritoriālā jurisdikcija pēc bērna pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adreses vai pēc laulāto pēdējās kopīgās pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adreses atrašanās vietas (Ģimenes tiesību likuma 321., 322., 323. pants).

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Priekšnosacījumus laulības šķiršanai reglamentē Ģimenes tiesību likuma 51. panta noteikumi. Atbilstoši iepriekš minētajām tiesību normām tiesa šķir laulību šādos gadījumos:

1. abi laulātie iesniedz pieteikumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata;
2. ja tiesa konstatē, ka laulāto attiecības ir būtiski un neatgriezeniski izirušas, vai
3. ja ir pagājis 1 gads kopš laulības savienības izbeigšanās.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Vienas no laulības izbeigšanās juridiskajām sekām ir laulāto personisko tiesību un pienākumu izbeigšana (Ģimenes tiesību likuma 30.–33. pants). Ģimenes tiesību likumā ir skaidri noteikts, ka laulības izbeigšanās gadījumā (ja laulība tiek atzīta par neesošu vai tiek šķirta) katrs no bijušajiem laulātajiem var saglabāt uzvārdu, kāds viņam(-ai) bijis laulības izbeigšanās brīdī (Ģimenes tiesību likuma 48. pants).

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Pirms laulāto mantisko attiecību izbeigšanas (pēc vienošanās vai tiesā, bezstrīdus procesā) visbiežākā problēma, kas rodas, ir tiesību un priekšmetu, kas ir daļa no laulāto mantas, nošķiršana no tiesībām un priekšmetiem, kas ir viena vai otra laulātā individuālā manta (trīs mantas kopumu nošķiršana). Šīs problēmas risina, uzsākot

civilprocesu, pamatojoties uz attiecīgajiem Ģimenes tiesību likuma noteikumiem (Ģimenes tiesību likuma 34.–39. un 43.–46. pants), ja laulātie nav spējuši vienoties par mantas sadali (laulības līgums — Ģimenes tiesību likuma 40.–42. pants), alternatīvi piemērojot Likumu par īpašumtiesībām un citām lietu tiesībām (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*), Civilsaistību likumu (*Zakon o obveznim odnosima*), Zemes registrācijas likumu (*Zakon o zemljišnim knjigama*), Uzņēmumu likumu (*Zakon o trgovačkim društvima*), Izpildes likumu (*Ovršni zakon*) un Civilprocesa likumu (*Zakon o parničnom postupku*) (Ģimenes tiesību likuma 38., 45. un 346. pants).

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Laulības izbeigšanās juridiskās sekas attiecībā uz nepilngadīgajiem bērniem ir saistītas ar vairākiem būtiskiem jautājumiem: ar kuru vecāku kopā dzīvos bērns pēc laulības izbeigšanās, personisku attiecību uzturēšana ar vecāku, ar kuru bērns nedzīvos kopā, bērna uzturēšana un kā tiks organizētas pārējās aizgādības jomas (piemēram, bērna pārstāvēšana, juridisku jautājumu slēgšana, bērna aktīvu pārvaldība un darbības ar tiem, bērna izglītība un veselība). Laulātie var vienoties par šīm laulības šķiršanas juridiskajām sekām (vecāku kopīgās aizgādības plāns) un tādējādi uzsākt vienkāršāku un ātrāku bezstrīdus laulības šķiršanas procesu (Ģimenes tiesību likuma 52., 54.–55., 106., 453.–460. pants). Ja laulātie nesagatavo vecāku kopīgās aizgādības plānu, kurā ietverta arī vienošanās par iepriekš minētajām laulības šķiršanas juridiskajām sekām, lēmumu par šiem jautājumiem automātiski pieņem tiesa civilā laulības šķiršanas tiesvedībā, kas uzsākta ar laulības šķiršanas prasības iesniegšanu (Ģimenes tiesību likuma 53., 54., 56., 57. un 413. pants). Tomēr vecāki var vienoties par laulības šķiršanas juridiskajām sekām civilā laulības šķiršanas procesā. Šādā gadījumā tiesa lēmumu pieņem, pamatojoties uz vecāku vienošanos, ja tā uzskata, ka šāda vienošanās ir bērna vislabākajās interesēs (Ģimenes tiesību likuma 104. panta 3. punkts saistībā ar 420. pantu).

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Ģimenes tiesību likums paredz iespēju laulātajam pieprasīt uzturlīdzekļus pirms laulības šķiršanas tiesvedības noslēgšanas. Ja laulības šķiršanas tiesvedības laikā nav iesniegta prasība par uzturlīdzekļiem, bijušais laulātais var ierosināt lietu, lai pieprasītu uzturlīdzekļus, 6 mēnešu laikā no laulības izbeigšanās, ja juridiskie nosacījumi uzturlīdzekļu piešķiršanai pastāvējuši laulības šķiršanas tiesvedības galvenās sēdes pabeigšanas brīdī un turpinājušies līdz uzturlīdzekļu tiesvedības galvenās sēdes pabeigšanai (Ģimenes tiesību likuma 295.–301. un 423.–432. pants). Juridiskie nosacījumi uzturlīdzekļu saņemšanai ir, ka laulātajam, kurš iesniedz pieteikumu par uzturlīdzekļiem, nav pietiekamu līdzekļu sevis uzturēšanai vai viņš(-a) nevar tos iegūt no saviem aktīviem un nav darbaspējīgs vai nevar atrast darbu, ar nosacījumu, ka laulātajam, pret kuru iesniegts šis pieprasījums, ir pietiekami līdzekļi un iespējas, lai izpildītu šīs saistības (Ģimenes tiesību likuma 295. pants). Uzturlīdzekļus nosaka uz noteiktu laikposmu. Ģimenes tiesību likuma 298. pants paredz, ka laulātā uzturēšanas pienākums var turpināties uz laiku līdz 1 gadam atkarībā no laulības ilguma un no prasītāja iespējas paredzamā nākotnē nodrošināt pienācīgus iztikas līdzekļus citā veidā. Ģimenes tiesību likums arī reglamentē kārtību, kādā pilda uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu. Atbilstoši Ģimenes tiesību likuma 296. panta noteikumiem uzturlīdzekļus laulātajiem nosaka kā regulāru ikmēneša summu, ko maksā kā avansu. Tomēr ir iespējams, ka tiesa pēc viena vai abu laulāto pieprasījuma liek samaksāt uzturlīdzekļus kā vienreizēju summu atkarībā no lietas apstākļiem. Saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 302. pantu laulātie laulības šķiršanas gadījumā var arī noslēgt vienošanos par uzturlīdzekļiem (Ģimenes tiesību likuma 302. un 470.–473. pants).

4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?

Horvātijas ģimenes tiesībās nav termina “laulāto atšķiršana” (*zakonska rastava*) ekvivalenta. Terminam “laulāto atšķiršana” analogs termins pašlaik spēkā esošajos tiesību aktos būtu “laulības savienības izbeigšanās” (*prestanak bračne zajednice*). “Laulības savienības izbeigšanās” notiek, ja laulātie izbeidz visas savstarpējās attiecības, kas citādi raksturīgas kopdzīvei, t. i., ja viņi vairs nevēlas dzīvot kā laulātie un saglabāt savu savienību. “Laulības savienības izbeigšanās” ir ģimenes tiesību termins, jo saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 51. pantu viens no laulības izbeigšanās juridiskajiem pamatiem ir vairāk nekā viens gads kopš laulības savienības izbeigšanās. Terminam “laulības savienības izbeigšanās” ir arī īpaša nozīme attiecībā uz mantas sadali starp laulātajiem, jo saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 36. pantu mantu, ko laulātie ieguvuši ar kopīgu darbu laulības savienības laikā (nevis laulības laikā) vai kas radusies no šādas mantas, uzskata par laulāto mantu.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Horvātijas ģimenes tiesībās nav termina "laulāto atšķiršana" (*zakonska rastava*) ekvivalenta. Terminam "laulāto atšķiršana" analogs termins pašlaik spēkā esošajos tiesību aktos būtu "laulības savienības izbeigšanās" (*prestanak bračne zajednice*). Ģimenes tiesību likums neparedz "laulības savienības izbeigšanās" nosacījumus, jo laulības savienība ir tiesību standarts un atspoguļo kopdzīves saturu. "Laulības savienības izbeigšanās" notiek, ja laulātie izbeidz visas savstarpējās attiecības, kas citādi raksturīgas kopdzīvei, t. i., ja viņi vairs nevēlas dzīvot kā laulāts pāris un saglabāt savu savienību (piemēram, pārstāj sazināties). Praksē laulības savienības izbeigšanās visbiežāk izpaužas tādējādi, ka viens no laulātajiem aiziet no laulāto kopīgais mājokļa un no otra laulātā.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Horvātijas ģimenes tiesībās nav termina "laulāto atšķiršana" (*zakonska rastava*) ekvivalenta. Terminam "laulāto atšķiršana" analogs termins pašlaik spēkā esošajos tiesību aktos būtu "laulības savienības izbeigšanās" (*prestanak bračne zajednice*). "Laulības savienības izbeigšanās" ir ģimenes tiesību termins, jo saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 51. pantu viens no laulības izbeigšanās juridiskajiem pamatiem ir vairāk nekā viens gads kopš laulības savienības izbeigšanās. Terminam "laulības savienības izbeigšanās" ir arī īpaša nozīme attiecībā uz mantas sadali starp laulātajiem, jo saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 36. pantu mantu, ko laulātie ieguvuši ar kopīgu darbu laulības savienības laikā (nevis laulības laikā) vai kas radusies no šādas mantas, uzskata par laulāto mantu. Šādu noteikumu loģiskais pamats ir, ka laulības savienības ilgumam nav jāsakrīt ar laulības ilgumu, jo īpaši ja laulība tiek izbeigta, to šķirot. Parasti laulības savienība izbeidzas pirms laulības šķiršanas procesa sākšanas. Tādējādi laulības šķiršanas process var turpināties pēc "laulības savienības izbeigšanās", un parasti tā arī notiek (jo īpaši, ja procesā tiek izmantoti tiesiskās aizsardzības līdzekļi).

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam "laulības atzīšanas par spēkā neesošu"?

Horvātijas ģimenes tiesību sistēmā nav izmantots termins "*poništaj braka*", bet gan "*poništenje braka*", termina "laulības atzīšana par neesošu" nozīmē. "Laulības atzīšana par neesošu" ir viens no laulības izbeigšanās pamatiem (Ģimenes tiesību likuma 47. pants) un viens no trijiem laulības strīdu veidiem, ko reglamentē Horvātijas tiesību sistēma (Ģimenes tiesību likuma 369. pants). "Laulības atzīšana par neesošu" ir ģimenes tiesībās paredzēta sankcija, ko piemēro laulībai, kura noslēgta pretrunā noteikumiem par laulības likumību (Ģimenes tiesību likuma 25.-29. pants). To īsteno civilā tiesvedībā, kuru uzsāk, iesniedzot prasību (Ģimenes tiesību likuma 369. pants). Noteikumus par "laulības atzīšanu par neesošu" piemēro, ja laulība ir nelikumīga (Ģimenes tiesību likuma 29., 49. un 369.-378. pants).

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Horvātijas ģimenes tiesību sistēmā nav izmantots termins "*poništaj braka*", bet gan "*poništenje braka*", termina "laulības atzīšana par neesošu" nozīmē. Laulība, kas noslēgta pretrunā Ģimenes tiesību likuma 25.-28. panta noteikumiem (t. i., laulību noslēgušas nepilngadīgas personas, personas, kuras nav spējušas atšķirt, kas ir pareizi un kas ir nepareizi, personas, kam nav tiesībspējas un rīcībspējas sniegt paziņojumus par savu personīgo situāciju, personas, kuras ir asinsradnieki, kuras ir adoptētas, vai ja līgava vai līgavainis ir iepriekš noslēgtā laulībā vai stabilās partnerattiecībās), ir nelikumīga. Tai piemēro noteikumus par "laulības atzīšanu par neesošu" (Ģimenes tiesību likuma 29. pants).

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Horvātijas ģimenes tiesību sistēmā nav izmantots termins "*poništaj braka*", bet gan "*poništenje braka*", termina "laulības atzīšana par neesošu" nozīmē. "Laulības atzīšanas par neesošu" juridiskās sekas reglamentē tāpat kā laulības izbeigšanās ar šķiršanos gadījumā (sk. atbildi uz 3. jautājumu).

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var

tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Horvātijas tiesību sistēmā laulības šķiršanu reglamentē kā tiesvedību, un nav iespējams laulību šķirt ārpusstiesas procesā. Tomēr viens no ģimenes tiesību pamatprincipiem, kas ir īpaši izceļams laulības šķiršanas procesos, ir risināt ģimenes attiecības vienojoties, un šis uzdevums jāveic visām struktūrām, kas sniedz profesionālu atbalstu ģimenēm vai lemj par ģimenes attiecībām (Ģimenes tiesību likuma 9. pants). Tāpēc ģimenes tiesībās ir paredzēti divu veidu ārpusstiesas procesi, kuru mērķis ir ar laulības šķiršanu saistītu jautājumu atrisināšana vienojoties, proti, obligātās konsultācijas (Ģimenes tiesību likuma 321.–330. pants) un mediācija ģimenes lietās (Ģimenes tiesību likuma 331.–344. pants). Obligātās konsultācijas sniedz Horvātijas Sociālā darba institūta (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) reģionālā biroja speciālistu grupa, un tas ir sava veida atbalsts ģimenes locekļiem (piemēram, laulātajiem, kuri plāno sākt laulības šķiršanas procesu un kuriem ir kopīgs nepilngadīgs bērns), lai viņi vienojoties pieņemtu lēmumus par ģimenes attiecībām, īpaši gādājot par to ģimenes attiecību aizsardzību, kurās iesaistīts bērns. Tas ietver vecāku kopīgās aizgādības plāna sagatavošanu, kurš ir vienošanās par laulības šķiršanas juridiskajām sekām un kurā precīzi jānorāda bērna dzīvesvieta un tās adrese, laiks, ko bērns pavadīs ar katru no vecākiem, kā vecāki viens otru informēs par piekrišanu lēmumiem, kas ietekmē bērnu, kā notiks apmaiņa ar svarīgu informāciju par bērnu, uzturlīdzekļu summa, ko vecākam, ar kuru bērns nedzīvos kopā, būs pienākums maksāt, un kā nākotnē tiks risinātas problēmas. Vienojoties pieņemtajiem lēmumiem jāietver arī juridiskās sekas, kas radīsies, ja netiks panākta vienošanās un ja tiks sākta tiesvedība, lai izlemtu par bērna personīgajām tiesībām. Mediācija ģimenes lietās ir process, kurā puses, vienojoties, cenšas panākt izlīgumu strīdos, kas izriet no ģimenes attiecībām, ar viena vai vairāku mediatoru ģimenes lietās atbalstu. Šā procesa galvenais mērķis ir sagatavot vecāku kopīgās aizgādības plānu un citas vienošanās saistībā ar bērnu, kā arī vienoties par visiem citiem materiāliem un nemateriāliem jautājumiem.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Laulātie bez kopīgiem bērniem var uzsākt tiesvedību vai nu vienam no viņiem iesniedzot prasību par laulības šķiršanu, vai abiem iesniedzot pieteikumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata (Ģimenes tiesību likuma 50. pants). Abos gadījumos ārpusstiesas obligāto konsultāciju process (sava veida profesionāls atbalsts ģimenes locekļiem, ko nolūkā viņiem palīdzēt vienojoties pieņemt lēmumus par ģimenes attiecībām sniedz Horvātijas Sociālā darba institūta (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) speciālistu grupa reģionālajā birojā) netiek īstenots (Ģimenes tiesību likuma 321. un 322. pants), un laulātie nekavējoties sāk (civilu vai bezstrīdus) laulības šķiršanas procesu, kas ir salīdzinoši vienkāršs un ātrs. Viss iepriekš minētais ir piemērojams arī tiesvedībai, kurā laulību atzīst par neesošu, ja laulātajiem nav kopīga nepilngadīga bērna.

Laulātie ar kopīgiem bērniem var uzsākt tiesvedību vai nu vienam no viņiem iesniedzot prasību par laulības šķiršanu, vai abiem iesniedzot pieteikumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata (Ģimenes tiesību likuma 50. pants). Tomēr pirms laulības šķiršanas procesa sākšanas (ceļot prasību vai iesniedzot pieteikumu par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata), ja laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns, laulātajiem ir pienākums piedalīties ārpusstiesas obligāto konsultāciju procesā. Tas ir sava veida profesionāls atbalsts ģimenes locekļiem, ko nolūkā viņiem palīdzēt vienojoties pieņemt lēmumus par ģimenes attiecībām sniedz Horvātijas Sociālā darba institūta (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) speciālistu grupa reģionālajā birojā, kuram ir teritoriālā jurisdikcija pēc bērna pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adreses vai pēc laulāto pēdējās kopīgās pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adreses atrašanās vietas (Ģimenes tiesību likuma 321. un 322. pants). Šo noteikumu mērķis ir sniegt laulātajiem profesionālu palīdzību, kas ietver vecāku kopīgās aizgādības plāna sagatavošanu, kurš ir vienošanās par laulības šķiršanas juridiskajām sekām un kurā precīzi jānorāda bērna dzīvesvieta un tās adrese, laiks, ko bērns pavadīs ar katru no vecākiem, kā vecāki viens otru informēs par piekrišanu lēmumiem, kas ietekmē bērnu, kā notiks apmaiņa ar svarīgu informāciju par bērnu, uzturlīdzekļu summa, ko vecākam, ar kuru bērns nedzīvos kopā, būs pienākums maksāt, un kā nākotnē tiks risinātas problēmas. Vecāki obligāto konsultāciju procesā var sagatavot vecāku kopīgās aizgādības plānu vai to sagatavot pašī ģimenes lietu mediācijas procedūrā (ārpusstiesas process, kurā laulātie cenšas vienojoties atrisināt ģimenes attiecību strīdus un kurā tām palīdz viens vai vairāki mediatori ģimenes lietās — Ģimenes tiesību likuma 331. pants). Sagatavojot vecāku kopīgās aizgādības plānu, laulātie var izvēlēties vienkāršāku un ātrāku bezstrīdus laulības šķiršanas procesu, ko uzsāk ar pieteikuma iesniegšanu (Ģimenes tiesību likuma 52.,

54., 55., 106. un 453.–460. pants). Laulātajiem ar kopīgu nepilngadīgu bērns pieteikumam par laulības šķiršanu uz abpusējas vienošanās pamata jāpievieno Ģimenes tiesību likuma 324. pantā minētais ziņojums par obligātajām konsultācijām un Ģimenes tiesību likuma 106. pantā minētais vecāku kopīgās aizgādības plāns (Ģimenes tiesību likuma 456. pants).

Ja laulātie nesagatavo vecāku kopīgās aizgādības plānu, kurā ietverta arī vienošanās par iepriekš minētajām laulības šķiršanas juridiskajām sekām, lēmumu par šiem jautājumiem automātiski pieņem tiesa civilā laulības šķiršanas tiesvedībā, kas uzsākta ar laulības šķiršanas prasības iesniegšanu (Ģimenes tiesību likuma 53., 54., 56., 57. un 413. pants). Ja laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns, viņiem ir pienākums savai laulības šķiršanas prasībai pievienot ziņojumu par obligātajām konsultācijām, kas paredzēts Ģimenes tiesību likuma 324. pantā

12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Horvātijas tiesību sistēmā juridiskās palīdzības jautājumu un iespēju saņemt atbrīvojumu no pienākuma maksāt par tiesvedību un segt tiesas izdevumus reglamentē Juridiskās palīdzības likums (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN Nr. 143/2013 un 98/2019). Puse var pretendēt uz primāro juridisko palīdzību visu veidu procesos, tai skaitā laulāto strīdu un citos ģimenes tiesību procesos, ja vien tā atbilst tiesiskajām prasībām (Juridiskās palīdzības likuma 9.–11. pants). Puse var pretendēt uz sekundāro juridisko palīdzību ģimenes tiesību procesos un tiesību aktos paredzētos citos procesos, ja vien tā atbilst tiesiskajām prasībām (Juridiskās palīdzības likuma 12.–25. pants). Jautājumu par atbrīvojuma saņemšanu no maksas par konkrētām procedūrām, tai skaitā ģimenes lietu tiesvedībā, reglamentē Juridiskās palīdzības likuma 13. panta 3. punkts. Īpaši jāuzsver noteikumi, kas reglamentē

1. sekundārās juridiskās palīdzības sniegšanu, nenoskaidrojot attiecīgās personas finansiālo stāvokli (Juridiskās palīdzības likuma 15. pants),
2. sekundārās juridiskās palīdzības saņemšanas procedūru (Juridiskās palīdzības likuma 16.–18. pants),
3. sekundārās juridiskās palīdzības sniegšanas jomu (Juridiskās palīdzības likuma 19. pants),
4. procesuālos un citus jautājumus, kas ir būtiski bezmaksas juridiskās palīdzības saņemšanai (Juridiskās palīdzības likuma 20.–25. pants).

Tajā pašā laikā uzmanība tiek vērsta uz Tiesas izdevumu likuma (*Zakon o sudskim pristojbama*) (NN Nr. 74/95, 57/96, 137/02, (26/03), 125/11, 112/12, 157/13, 110/15, 118/18 un 51/23) 10. un 11. pantu attiecībā uz pusēm, kuras vienmēr ir atbrīvotas no tiesas izdevumu segšanas.

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Ir iespējams pārsūdzēt lēmumu par laulības šķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu. Šādas tiesības ir abām pusē tiesvedības laikā. Ģimenes tiesību likums tieši nereglamentē pārsūdzēšanu laulāto strīdu lietās. Tomēr 346. panta noteikumi paredz Civilprocesa likuma (*Zakon o parničnom postupku*) (NN Nr. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 70/19, 80/22, 114/22 un 155/23) noteikumu alternatīvu piemērošanu.

Civilprocesa likuma 348. pants reglamentē spriedumu pārsūdzēšanu, savukārt 378. pants reglamentē lēmumu pārsūdzēšanu. Attiecībā uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem Ģimenes tiesību likumā ir paredzēts, ka nav atļauta otrās instances spriedumu, kas pieņemti laulāto strīdu lietās, pārskatīšana tiesā (Ģimenes tiesību likuma 373. pants).

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1111 30. pantu Horvātijā šādi lēmumi tiek atzīti bez kādas īpašās procedūras.

Nekāda īpaša procedūra netiek pieprasīta arī kādas dalībvalsts civilstāvokļa aktu atjaunināšanai sakarā ar lēmumu par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, kas pieņemts citā dalībvalstī

un saskaņā ar šīs citas dalībvalsts tiesību aktiem vairs nav pārsūdzams.

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Pieteikumi par lēmuma atzīšanu vai neatzīšanu (regulas "Brisele II.a" 21. panta 3. punkts) jāiesniedz rajona tiesai (*općinski sud*) ar teritoriālo piekritību. Tādā gadījumā piemēro procedūru, kas paredzēta regulas "Brisele II.a" III nodaļas 2. iedaļā.

Tiesiskās aizsardzības līdzekli, t. i., pārsūdzību saskaņā ar regulas "Brisele II.a" 33. pantu, iesniedz otrās instances apgabaltiesai (*županijski sud*) ar tās pirmās instances tiesas starpniecību, kura pieņēmusi lēmumu (rajona tiesa no iepriekš minētā saraksta).

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Ja laulātie ir izvēlējušies laulības šķiršanai piemērojamus tiesību aktus, piemēro vienu no šādiem tiesību aktiem: tās valsts tiesību akti, kurā ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad izvēlas piemērojamus tiesību aktus; tās valsts tiesību akti, kurā ir viņu pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, ja vienam no laulātajiem joprojām ir pastāvīgā dzīvesvieta minētajā valstī; tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgais ir vismaz viens no laulātajiem laikā, kad izvēlas piemērojamus tiesību aktus; Horvātijas tiesību akti (Starptautisko privāttiesību likuma (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*) 36. pants, NN Nr. 101/17 un 67/23). Ja laulātie nav izvēlējušies piemērojamus tiesību aktus saskaņā ar Starptautisko privāttiesību likuma 36. pantu, laulības šķiršanai piemēro vienu no šādiem tiesību aktiem:

1. tās valsts tiesību akti, kurā ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad sāka laulības šķiršanas tiesvedība;
2. tās valsts tiesību akti, kurā ir viņu pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta, ja vienam no laulātajiem joprojām ir pastāvīgā dzīvesvieta minētajā valstī;
3. tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgie ir laulātie laikā, kad sāka laulības šķiršanas tiesvedība;
4. Horvātijas tiesību akti.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Lapa atjaunināta: 09/12/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.